

प्रथमा एकवचनम्

राम + सुँ (स) $\xrightarrow[\& \text{62 तस्य लोपः 1.3.9}]{\text{3 उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ राम + स् $\xrightarrow[\text{162 ससजुषो रुः 105 8.2.66}]{\text{Once again 3 उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ राम + रँ $\xrightarrow[\& \text{62 तस्य लोपः 1.3.9}]{\text{Once again 3 उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$

राम + र् $\xrightarrow[\& \text{76 खरवसानयोर्विसर्जनीयः 93 8.3.15}]{\text{27 विरामोवसानम् 124 1.4.110}}$ रामः।

प्रथमा द्विवचनम्

राम राम + औ $\xrightarrow[\text{188 सरूपाणामेक-शेष एक-विभक्तौ 125 1.2.64}]{\text{164 प्रथमयोः पूर्वसवर्णः 126 6.1.102}}$ राम + औ $\xrightarrow[\text{Above सूत्र Blocks 72 वृद्धिरेचि 33 6.1.88}]{\text{164 प्रथमयोः पूर्वसवर्णः 126 6.1.102}}$ आ should come

पूर्व सवर्ण will not come as per $\xrightarrow[\text{Now Apply 72 वृद्धिरेचि 33 6.1.88}]{\text{165 नादिचि 127 6.1.104}}$ रामौ।

प्रथम बहुवचनम्

राम राम राम $\xrightarrow[\text{188 सरूपाणामेक-शेष एक-विभक्तौ 125 1.2.64}]{\text{189 चुटू 129 1.3.7}}$ राम + जस् $\xrightarrow[\text{ज् becomes इत् & gets लोप}]{\text{189 चुटू 129 1.3.7}}$ राम + अस्

$\xrightarrow[\text{Blocks}]{\text{164 प्रथमयोः पूर्वसवर्णः 126 6.1.102}}$ रामा स् $\xrightarrow[\text{62 तस्य लोपः 1.3.9}]{\text{162 ससजुषो रुः 105 8.2.66}}$ रामा + रँ $\xrightarrow[\text{62 तस्य लोपः 1.3.9}]{\text{3 उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ रामा + र्

$\xrightarrow[\text{27 विरामोवसानम् 124 1.4.110}]{\text{85 अकः सवर्णे दीर्घः 42 6.1.101}}$ रामाः।

$\xrightarrow[\text{76 खरवसानयोर्विसर्जनीयः 93 8.3.15}]{\text{191 अतो गुणे 274 6.1.97}}$ रामाः।

सम्बोधन प्रथमा एकवचनम्

राम + सुँ $\xrightarrow[\& \text{62 तस्य लोपः 1.3.9}]{\text{3 उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ राम + स् $\xrightarrow[\text{अ in राम is ह्रस्व, स् gets लोप}]{\text{193 एङ्ह्रस्वाथ् सम्बुद्धेः 134 6.1.69}}$ राम $\xrightarrow[\text{हे & भो आदि are added}]{\text{हे & भो आदि are added}}$ हे राम!, भो राम!

द्वितीया एकवचनम्

राम + अम् $\xrightarrow[\text{अ + अ -> अ}]{\text{194 अमि पूर्वः 135 6.1.107}}$ राम् अम् = रामम्

द्वितीया द्विवचनम्

राम + औट् $\xrightarrow[\text{तस्य लोपः}]{\text{1 हलन्त्यम् 1 1.3.3}}$ राम + औ $\xrightarrow[\text{Above सूत्र Blocks 72 वृद्धिरेचि 33 6.1.88}]{\text{164 प्रथमयोः पूर्वसवर्णः 126 6.1.102}}$ आ should come

पूर्व सवर्ण will not come as per $\xrightarrow[\text{Now Apply 72 वृद्धिरेचि 33 6.1.88}]{\text{165 नादिचि 127 6.1.104}}$ रामौ।

द्वितीया बहुवचनम्

राम + शस् $\xrightarrow[\text{श् becomes इत् & gets लोप}]{\text{195 लशक्तद्धिते 136 1.3.8}}$ राम + अस् $\xrightarrow[\text{इति दीर्घे कृते}]{\text{164 प्रथमयोः पूर्वसवर्णः 126 6.1.102}}$ रामास् $\xrightarrow[\text{इति नत्वे कृते}]{\text{196 तस्माच्छसो नः पुंसि 137 6.1.103}}$ रामान्

$\xrightarrow[\text{198 पदान्तस्य 139 8.4.37}]{\text{रामान्}}$ रामान्

तृतीया एकवचनम्

राम + टा $\xrightarrow[201 \text{ टाडसिडसामिनात्स्या:140 7.1.12}]{}$ राम + इन $\xrightarrow[69 \text{ आहुणः:27 6.1.87}]{}$ रामेन $\xrightarrow[197 \text{ अङ्कृत्वाङ्गुव्यवायेपि:138 8.4.2}]{}$ रामेण।।
& 235 रषाभ्यां नो णः समानादे:267 8.4.1

तृतीया द्विवचनम्

राम + भ्या $\xrightarrow[202 \text{ सुपि च:141 7.3.102}]{}$ रामाभ्याम्।।
इति दीर्घः (भ् in भ्याम् is यञ)

तृतीया बहुचनम् राम + भिस् $\xrightarrow[203 \text{ अतो भिस् ऐस्:142 7.1.9}]{}$ राम + ऐस् $\xrightarrow[72 \text{ वृद्धिरेचि:33 6.1.88}]{}$ रामैस् $\xrightarrow[162 \text{ ससजुषो रुः:105 8.2.66}]{}$
& 45 अनेकाल्ङित्सर्वस्य:45 1.1.55

रामै + र् $\xrightarrow[3 \text{ उपदेशेजनुनासिक इत्:28 1.3.2}]{}$ रामै + र् $\xrightarrow[27 \text{ विरामोवसानम्:124 1.4.110}]{}$ रामैः।।
& 62 तस्य लोपः:3 1.3.9 & 76 खरवसानयोर्विसर्जनीयः:93 8.3.15

चतुर्थी एकवचनम्

राम + डे $\xrightarrow[204 \text{ डेर्यः:143 7.1.13}]{}$ राम + य $\xrightarrow[49 \text{ स्थानिवदादेशेनल्विधौ:144 1.1.56}]{}$ रामाय।।
यकारस्य सुच्चे सुपि च इति दीर्घः

चतुर्थी द्विवचनम्

राम + भ्याम् $\xrightarrow[202 \text{ सुपि च:141 7.3.102}]{}$ रामाभ्याम्।।
इति दीर्घः (भ् in भ्याम् is यञ)

चतुर्थी बहुचनम्

राम + भ्यस् $\xrightarrow[205 \text{ बहुवचने झल्येथ:145 7.3.103}]{}$ रामेभ्यस् $\xrightarrow[162 \text{ ससजुषो रुः:105 8.2.66}]{}$ रामेभ्य + र् $\xrightarrow[3 \text{ उपदेशेजनुनासिक इत्:28 1.3.2}]{}$ रामेभ्य +
& 62 तस्य लोपः:3 1.3.9

र् $\xrightarrow[27 \text{ विरामोवसानम्:124 1.4.110}]{}$ रामेभ्यः।।
& 76 खरवसानयोर्विसर्जनीयः:93 8.3.15

पञ्चमी एकवचनम्

राम + डसिँ $\xrightarrow[201 \text{ टाडसिडसामिनात्स्या:140 7.1.12}]{}$ राम + आत् $\xrightarrow[85 \text{ अकः सर्वर्णे दीर्घः:42 6.1.101}]{}$ रामात् $\xrightarrow[84 \text{ झलां जशोन्ते:67 8.2.39}]{}$ रामाद्
 $\xrightarrow[206 \text{ वावसाने:146 8.4.56}]{}$ रामात् or रामाद् ।।
This सूत्र makes previous one Optional

पञ्चमी द्विवचनम्

राम + भ्याम् $\xrightarrow[202 \text{ सुपि च:141 7.3.102}]{}$ रामाभ्याम्।।
इति दीर्घः (भ् in भ्याम् is यञ)

पञ्चमी बहुचनम्

राम + भ्यस् $\xrightarrow[205 \text{ बहुवचने झल्येथ:145 7.3.103}]{}$ रामेभ्यस् $\xrightarrow[162 \text{ ससजुषो रुः:105 8.2.66}]{}$ रामेभ्य + र् $\xrightarrow[3 \text{ उपदेशेजनुनासिक इत्:28 1.3.2}]{}$ रामेभ्य + र् $\xrightarrow[27 \text{ विरामोवसानम्:124 1.4.110}]{}$ रामेभ्यः।।
& 62 तस्य लोपः:3 1.3.9 & 76 खरवसानयोर्विसर्जनीयः:93 8.3.15

षष्ठी एकवचनम्

राम + डस् $\xrightarrow{201 \text{ टाडसिडसामिनात्स्याः 140 7.1.12}}$ राम + स्य \rightarrow रामस्य

षष्ठी द्विवचनम्

राम + ओस् $\xrightarrow{207 \text{ ओसि च 147 7.3.104}}$ रामे + ओस् $\xrightarrow{61 \text{ एचोयवायावः 22 6.1.78}}$ रामयोस् $\xrightarrow{162 \text{ ससजुषो रुः 105 8.2.66}}$ रामयो + रँ
अयादेश

$\xrightarrow{3 \text{ उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ रामयो + र् $\xrightarrow{27 \text{ विरामोवसानम् 124 1.4.110}}$ रामयोः॥
& $62 \text{ तस्य लोपः 3 1.3.9}$ & $76 \text{ खरवसानयोर्विसर्जनीयः 93 8.3.15}$

षष्ठी बहुचनम्

राम + आम् $\xrightarrow{208 \text{ ह्रस्वनद्यापो नुट् 148 7.1.54}}$ राम् + नुँट् + आम् $\xrightarrow{\text{ट् in नुँट् - हलन्त्यम्}}$ राम + नाम् $\xrightarrow{\text{पा० एकदेशविकृतमनन्त्यवत्}}$ राम
 $\xrightarrow{\text{उ is for उच्चारणर्थं}}$ नाम् is like आम्
+ नाम् $\xrightarrow{209 \text{ नामि 149 6.4.3}}$ रामा नाम् $\xrightarrow{197 \text{ अङ्गुष्वाङ्गुम्यवायेपि 138 8.4.2}}$ रामाणाम्॥
इति दीर्घः & $235 \text{ रषाभ्यां नो णः समानादे 267 8.4.1}$

सप्तमी एकवचनम्

राम + डि $\xrightarrow{69 \text{ आह्वणः 27 6.1.87}}$ रामे॥

सप्तमी द्विवचनम्

राम + ओस् $\xrightarrow{207 \text{ ओसि च 147 7.3.104}}$ रामे + ओस् $\xrightarrow{61 \text{ एचोयवायावः 22 6.1.78}}$ रामयोस् $\xrightarrow{162 \text{ ससजुषो रुः 105 8.2.66}}$ रामयो + रँ
अयादेश

$\xrightarrow{3 \text{ उपदेशेजनुनासिक इत् 28 1.3.2}}$ रामयो + र् $\xrightarrow{27 \text{ विरामोवसानम् 124 1.4.110}}$ रामयोः॥
& $62 \text{ तस्य लोपः 3 1.3.9}$ & $76 \text{ खरवसानयोर्विसर्जनीयः 93 8.3.15}$

सप्तमी बहुचनम्

राम + सुप् $\xrightarrow{205 \text{ बहुवचने झल्येथ 145 7.3.103}}$ रामे + सु $\xrightarrow{212 \text{ आदेशप्रत्यययोः 150 8.3.59}}$ रामेषु॥
प् is इत्सञ्ज्ञा

विभक्ति	एक	द्वि	बहु
प्र.	सुँ (स)	औ	जस् (अस)
प्र.	सुँ (स)	औ	जस् (अस)
द्वि.	अम्	औट् (औ)	शस् (अ)
तृ.	टा (आ)	भ्याम्	भिस्
च.	डे (ए)	भ्याम्	भ्यस्
प.	डसिँ (अस)	भ्याम्	भ्यस्
ष.	डस् (अस)	ओस्	आम्
स.	डि (इ)	ओस्	सुप् (सु)

Table 1: अकारान्त पुलिङ्ग - सुबन्त प्रत्यय

एक	द्वि	बहु
रामः	रामौ	रामाः
हे राम!	हे रामौ!	हे रामाः!
रामम्	"	रामान्
रामेण	रामाभ्याम्	रामैः
रामा	"	रामेभ्यः
रामात् , रामाद्	"	"
रामस्य	रामयोः	रामाणाम्
रामे	"	रामेषु

Table 2: अकारान्त पुलिङ्ग - राम शब्दः